

Datum
2026-07-02

Ärendenummer
Kst/2026:686

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
LI2026/01127

Örnsköldsviks kommuns yttrande, kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt (LI2025/00230)

Örnsköldsviks kommuns ställningstagande

Örnsköldsviks kommun har tagit del av promemorian och tillstyrker de föreslagna lag- och förordningsändringarna. Kommunen ser positivt på att kommuner och regioner ges ett ökat inflytande över den regionala tillgängligheten och skapa bättre förutsättningar att bidra till flygtrafik där kommersiella villkor inte räcker till.

Kommunen bedömer att förslagen stärker tillgängligheten i områden där kommersiell flygtrafik inte kan bedrivas på marknadsmässiga villkor. Samtidigt måste reformen utformas så att den inte leder till att statens ansvar för grundläggande tillgänglighet, samhällsviktiga flyglinjer och regional flygplatsinfrastruktur försvagas eller förs över på enskilda kommuner och regioner. Den föreslagna förordningen behöver tydligt bygga på att staten fortsatt har huvudansvaret för ett sammanhållet transportsystem i hela landet.

För Örnsköldsvik är flygförbindelse till Arlanda inte enbart en lokal angelägenhet, utan en samhällsviktig funktion med regional och nationell betydelse, vilket gör att Staten behöver säkerställa att flyglinjen till Stockholm/Arlanda upprätthålls genom statligt upphandlad trafik när kommersiell trafik upphörde i början av juni 2026.

Grundläggande förutsättningar och lokal kontext

För Örnsköldsviks kommun är frågan särskilt angelägen även om vi inte i nuläget omfattas av allmän trafikplikt. Den 12 juni 2026 upphörde flygbolaget Populair med all reguljär flygtrafik mellan Örnsköldsvik och Arlanda av ekonomiska skäl. Örnsköldsvik Airport står därmed utan reguljär Stockholmstrafik, vilket visar hur

Datum
2026-07-02

Ärendenummer
Kst/2026:686

sårbar tillgängligheten är när svensk flygmarknad är svag och vilar på kortsiktiga kommersiella förutsättningar.

En fungerande flygförbindelse till Arlanda är av stor betydelse för kommunens och regionens näringsliv, kompetensförsörjning, offentlig service, internationella tillgänglighet och invånarnas möjligheter att resa. Den är också viktig för samhällsviktig beredskap och för totalförsvarets behov.

- **Kommersiella villkor är inte tillräckliga.** Erfarenheten från Örnsköldsvik visar att marknaden inte alltid kan upprätthålla samhällsviktig flygtrafik, även när linjen har stor regional- och nationell betydelse.
- **Näringsliv och tillväxt påverkas direkt.** Örnsköldsvik har ett starkt exportintensivt näringsliv, däribland försvarsindustri och annan internationellt verksam industri, som är beroende av snabba förbindelser till Stockholm, Arlanda och vidare internationella destinationer.
- **Beredskap och samhällsviktigt flyg måste säkras.** Örnsköldsvik Airport är av Totalförsvaret utpekad som av särskild betydelse samt av Trafikverket utpekad beredskapsflygplats och utreds som riksintresse för kommunikationer. Om reguljär trafik faller bort riskerar det flygplatsens långsiktiga överlevnad, då den är basen i en flygplatsverksamhet, vilket i sin tur innebär att kompetens och förmåga att stödja ambulansflyg, polis, räddningstjänst och annan samhällsviktig luftfart att påverkas negativt.

Kommunens synpunkter på promemorians förslag

Statens ansvar måste kvarstå och tydliggöras

Örnsköldsviks kommun vill understryka att staten, genom Trafikverket, fortsatt måste ha det primära ansvaret för att säkerställa grundläggande tillgänglighet i hela landet. Den nya möjligheten till kommunal och regional finansiering får inte leda till att staten minskar sitt ansvar eller att kommuner och regioner i praktiken förväntas bära kostnader för flyglinjer som har betydelse långt utanför den egna kommunens eller regionens gränser.

Den föreslagna befogenheten bör därför ses som ett komplement till ett tydligt statligt ansvar, inte som en ny huvudmodell för finansiering av nationellt viktiga flygförbindelser. Trafikverket ska inte höja tröskeln för att besluta om statligt finansierad allmän trafikplikt med hänvisning till att kommuner och regioner ges

Datum
2026-07-02

Ärendenummer
Kst/2026:686

möjlighet att finansiera trafik själva, Trafikverket ska snarare se över kriterier för vilka som bör omfattas av statligt upphandlad flygtrafik.

Behov av snabb hantering vid akuta marknadsförändringar

Promemorians förslag behöver kunna hantera situationer där kommersiell trafik upphör snabbt. För Örnsköldsvik innebär det en lång tidsperiod utan reguljär flygtrafik, med risk för varaktiga negativa konsekvenser för tillgänglighet, näringsliv och flygplatsens funktion.

- **Kommunens bedömning:** Staten bör säkerställa snabbspår, interimistiska lösningar eller andra flexibla former som gör det möjligt att agera vid akuta marknadsmisslyckanden innan en flyglinje permanent försvagas eller upphör.
- **Regeringens insatser för luftfarten:** Aktivera regeringen föreslag om ett tillskott på 100 miljoner kronor för att införa en temporär allmän trafikplikt Örnsköldsvik – Arlanda, se hemställan ABC1234567-2026. Säkerställ att upphandlingen sker parallellt med eventuellt godkännande av EU-kommissionen.

Örnsköldsviks kommuns slutsatser och förslag

Örnsköldsviks kommun föreslår att regeringen i det fortsatta lagstiftningsarbetet beaktar följande:

1. **Behåll och tydliggör det statliga huvudansvaret.** Kommunal och regional finansiering ska vara ett komplement, inte en ersättning för statens ansvar för grundläggande tillgänglighet, samhällsviktiga flyglinjer och regional flygplatsinfrastruktur.
2. **Se över den statliga tillgänglighetsmodellen.** Den statliga allmänna trafikplikten och Trafikverkets tillgänglighetsanalyser behöver anpassas till dagens flygmarknad och till de särskilda förutsättningar som gäller för kommuner med långa avstånd och begränsade alternativa transportmöjligheter.
3. **Säkra samhällsviktiga flyglinjer.** Staten bör säkerställa att samhällsviktiga flyglinjer mellan kommuner och regioner samt Stockholm/Arlanda kan upprätthållas genom statligt upphandlad trafik om/när kommersiell trafik upphör.
4. **Säkerställ snabb hantering vid akuta marknadsförändringar.** Regelverket bör kompletteras med snabbspår eller interimistiska lösningar för situationer där samhällsviktig flygtrafik upphör eller riskerar att upphöra innan ordinarie upphandlingscykler kan hantera frågan.
5. **Pröva Örnsköldsvik–Arlanda som statligt finansierad allmän trafikplikt.** Mot bakgrund av att den kommersiella trafiken har upphört bör Trafikverket skyndsamt

Datum
2026-07-02

Ärendenummer
Kst/2026:686

pröva förutsättningarna för en statligt finansierad allmän trafikplikt för linjen Örnsköldsvik–Arlanda för att ge förutsättningar att åter starta en linje på kommersiella grunder

6. **Stärk finansieringen av regionala flygplatser eller statens ansvar för ett sammanhållet flygsystem.** Staten bör även fortsatt ta ett större, sammanhållet och mer långsiktigt ekonomiskt ansvar för regionala flygplatser som har betydelse för samhällsviktig luftfart, beredskap, totalförsvaret och nationell tillgänglighet.

Sammanfattande bedömning

Sammanfattningsvis tillstyrker Örnsköldsviks kommun promemorian i sin helhet. Kommunen bedömer att förslagen kan ge kommuner och regioner ett ökat inflytande över den regionala tillgängligheten och skapa bättre förutsättningar att bidra till flygtrafik där kommersiella villkor inte räcker till. Samtidigt måste den föreslagna ordningen tydligt bygga på att staten fortsatt har huvudansvaret för ett sammanhållet transportsystem i hela landet.

För Örnsköldsvik är flygförbindelsen till Arlanda inte enbart en lokal angelägenhet, utan en samhällsviktig funktion med regional och nationell betydelse. Den behöver därför hanteras inom ramen för ett tydligt statligt ansvar, med möjlighet till kompletterande kommunal och regional finansiering när det är motiverat.

För kommunstyrelsen
Örnsköldsviks kommun

Anna-Britta Åkerlind (C)
Ordförande